

વિદ્યા સર્વર્થ સાહિકા

વિષય: ગુજરાતી

તા: ૨૨.૨.૨૦૨૦

આનંદાલય
વાર્ષિક પરોક્ષા
ધોરણ-૫

કુલ ગુણ : ૨૦

સમય : ૧૫લાંક

નામ : _____

ધોરણ: _____

ક્રમાંક: _____

પ્ર. ૧. નીચે આપેલા પ્રક્ષોના જવાબ આપો.

૧ સાત્ત્વિક પ્રકરણિતવાળા શિષ્યો કેવા બની ગયા હતા ?

૨

૨ રાજા પોલાર્ડ અલીને બોલાવીને શું કહ્યું ?

૨

પ્ર. ૨ નિર્દેશ પ્રમાણે લખો.

અ. સમાનાર્થી શરૂ આપો.

૪

૧	તસ્કર	
૨	અચરજ	
૩	આજ્ઞા	
૪	નથેન	

૧	રક્ષણ	
૨	સાવધ	
૩	કુવિચાર	
૪	પસંદ	

પ્ર. ૩ અ. ખાલી જગ્યા પૂરો

૨

૧ મહર્ષિ ..... ના આશ્રમમાં ઘરાં વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરતા.

૨ ..... ખાઈને ગધેડારાજ ગેલમાં આવી ગયા.

બ. નીચેનાં વાક્યો ખરાં છે કે ખોટાં તે જગ્યાવો

૨

૧ અલીએ બકરાની પૂછી રાજા સમક્ષ લાવીને મૂકી.

૨ રાજાએ રાજકુમારો પાસે સોનાની બિલાડી માંગી.

પ્ર. ૪ નીચે આપેલ વાર્તા વાંચીને પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો

૪

એક જંગલ હતું..તેનું નામ શાંતિવન હતું. લીલાંછમ અને ગુફાઓથી ભરેલું. જંગલની વર્ષે રાજા સિંહની ગુફા હતી. જંગલના ચારે ખૂણે હાથી, ચિતા, દિપડા, રીછ અને વરુ જેવા શક્તિશાળી પ્રાણીઓ રહેતા હતા. રાજા સિંહને જંગલના બધા પ્રાણીઓ બહુ જ આદર આપતા અને પ્રેમ કરતા. સૌ સુખ શાંતિથી રહેતા હતા. બીજા જંગલના પ્રાણીઓ શાંતિવનની શાંતિનો ભંગ કરવા માંગતા હતા. એક દિવસ કેટલાક પ્રાણીઓ તળાવનું પાણી પી રહ્યા હતા. તેમણે જોયું કે એક વિચિત્ર પ્રાણી તળાવના કિનારે ફરતું હતું. તેને છ પગ, બે નાક, તરણ આંખ. એક કાન અને એક નાની પૂછી હતી.

ગજજ હાથીએ તે પ્રાણીને પૂછ્યું, “તું કોણ છો?”

તેણે કહ્યું “મારું નામ જગડુ છે. હું પાસેના જંગલમાં રહું છું. આજે તમારા જંગલમાં ફરવા માંગુછું.” હાથીએ કહ્યું “તમે ફરી શકો છો પણ અમારા જંગલમાં શિકાર કરવાની મનાઈ છો.” જગડુએ જોયું કે અહીં બધાં પ્રાણીઓ સંપીને રહે છે. આવું જંગલ તેણે દુનિયામાં ક્યાંય જોયું નથી. ક્યાંક ઉદરને પીઠ પર બેસાડીને બિલાડી ફરતી હતી તો ક્યાંક સસલું અને શિયાળ કિકેટ રમી રહ્યાં હતાં. તે જંગલના રાજા સિંહને મળ્યો. તેની સાથે વાત કરતાં સાંજ પડી ગઈ. જગડુને ઊંઘ આવી ગઈ. સવારમાં ઊઠતાં જ તેણે જોયું તો મોં ધોવા માટે વાંદરો તેના માટે પાણી લઈ ઊભો હતો. કૂતરો રૂમાલ લઈને ઊભો હતો. ગાય એક ગલાસ દૂધ તેને આપી ગઈ.

આટલી મહેમાનગતિ કરવા છતાં જગડુએ સિંહને કહ્યું “ તમારા રાજા હોવાનો શું કાયદો? જરા રૂઆબથી રહો.” સિંહના મગજમાં જગડુની વાતની અસર થઈ.તે બળદ અને ઘોડા સાથે કારણ વિના લડવા લાગ્યો.સિંહના બગડેલા સ્વભાવની આખા જંગલમાં ખબર પડી ગઈ.

જગડુ થાથી પાસે પણીઓ અને બોલ્યો “તમારે આટલું મોટું શરીર છી. છતાં સિંહ તમારા ઉપર રાજ કરે? સિંહના પરિવારમાં કુલ વીસ કે પચીસ સભ્યો જ છે જ્યારે તમારા પરિવારમાં પચાસથી પણ વધારે સભ્યો છે.તમારે તેનાથી ડરવાની જરૂર નથી.આજે સિંહ ઘોડા અને બળને લડ્યો કાલે તમારી સાથે પણ લડી શકે ને? તમે તમારી જમીનની આસપાસ તળાવ કિનારે તમારું અલગ રાજ્ય બનાવો.”

ફાથીઓએ જંગલની આસપાસની જમીન પર પોતાનો કબજો જમાવી લીધો.આ રીતે જગડુએ બધાને ભડકાયા જંગલનાં પ્રાણીઓ અલગ અલગ પાંચ ભાગમાં વહેચાઈ ગયા.હવે કોઈ પ્રાણી એકબીજા સાથે દેખાતા ન હતાં. જગડુ તો પાતાનું કામ પૂરુ કરીને ત્યાંથી જતો રહ્યો.

આ બધા પ્રાણીઓમાં લંબુ ઊઠ સમજદાર હતું. તે સમજી ગયું કે જગડુએ બધાને છૂટા પાડી દીધા છી.તે સમયે તેની પત્નીએ એક સુંદર પૂર્વને જન્મ આપ્યો.લંબુ ઊથે જંગલનાં બધા પ્રાણીઓને પોતાના ધરે જમવા માટે આમંત્રણ આપ્યું.બધા પ્રાણીઓ આવ્યા અને આનંદથી જમવા લાગ્યા. જમ્યા પછી બધા વાતો કરતા હતા ત્યારે લંબુ ઊઠ કહ્યું “તમે બધા મારા આમંત્રણને માન આપીને અહી આવ્યા એનો મને આનંદ છે. હું તમને એક વાત પૂછવા માંગુ છું.આપણું જંગલ અલગ અલગ પાંચ ભાગમાં વહેચાઈ ગયું છે.તો આપ બધા એનાથી ખુશ છો? કે પહેલા બધા સાથે હતા ત્યારે ખુશ હતા? એક બીજા જંગલના પ્રાણીએ આવીને આપણી વચ્ચે વેર ઊમું કર્યું.ભાગલા પડાવ્યા.એકબીજાના દુશ્મન બનાવ્યા.આપણા જંગલની સુખ શાંતિ છીનવી લીધી.

હવે તો આપણે સમજીને ફરીથી સંપીને રહીએ.બધાને સમજાયું કે ઊઠ સાચુ જ કહે છે. સૌએ એકબીજા સાથે સંપીને રહેવાનું વચ્ચન આપ્યું અને પોતાના ધરે ગયાં.

૧ પ્રાણીએ તળાવનું પાણી પી રહ્યા હતા ત્યારે તેમણે શું જોયું?

૨ જંગલમાં શું કરવાની મનાઈ હતી ?

3. જંગલ કેટલા ભાગમાં વહેચાઈ ગયું ? શા માટે?

4 આ વાર્તોમાંથી તમને શું શીખ મળે છે ?
